

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Абдуев Эмом Субҳонович
дар мавзуи «Лексикаи ғазалиёти Толиби Омулӣ», ки барои дарёфти
дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.01 -
Забони тоҷикӣ пешниҳод шудааст.

Забони тоҷикӣ аз ҷумлаи забонҳои хело қадимаи ғаниву шуҳратёфта миёни забонҳои эронӣ мебошад. Бо таркиби ганию рангин ва мустаҳками худ бисёри аз қитъаҳои оламро фарогир асту мавриди истифодаи бошандагон мебошад. Дар такмилу ғановати ин забон адибон саҳми босазо доранд.

Ба забони тоҷикӣ дар асрҳои 1X - X адабиёти ғанӣ ба вучуд оварда шуд. Ба забони адабии тоҷик лаҳҷаҳои Ҳурӯсону осиёимиёнагӣ асос гардидаанд. Забони адабии тоҷик низ ташаккул ёфта бо он шоҳасарҳои оламшумули адабиёти тоҷику форс навишта шудаанд.

Забони тоҷикӣ забони номдор ва аз ҷиҳати гувороии гуфтораш писандидаву ҷойгоҳёфтаи Машриқу Мағриб ва ҳатто Ҳинд мебошад. Забони тоҷикӣ – на танҳо дар Ҳурӯсону Мовароуннаҳр, Марву Балҳ, балки дар Ҳиндустан ҳам мақоми худро пайдо кард ва бисёри арбобони сухан асарҳои худро дар ин кишварҳо маҳз бо ҳамин забон эҷод мекарданд ва яке аз ситорагони тобноки адабиёти тоҷик дар Ҳинд Муҳаммад Толиби Омулӣ аст.

Диссертант моҳияти масъалаи таҳқиқро дуруст дарку фаҳм намуда, ба андозаи тавон таҳлил намуда, бо назардошти методологияи таҳқиқи кори илмӣ матолиби баррасишавандаро дар шакли муқаддима, се боб, хулоса ва феҳристн адабиёту манобеъ ба шакл даровардааст.

Дар муқаддимаи диссертатсия тибқи муқаррарот, мубрамии мавзуи таҳқиқ, дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ, робитаи таҳқиқ бо барномаҳо ва ё мавзуъҳои илмӣ, мақсад, вазифаҳо, объект, предмет, асосҳои назариявӣ ва асосҳои методологии таҳқиқ, навғонии илмӣ, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, моҳияти амалӣ, дараҷаи эътиимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, мутобиқати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шаҳсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия муайян ва

татбики кор тавсиф шудааст.

Диссертант мавзуи таҳқиқро бо низоми муайяни илмӣ ба тартиб (нақша) даровардааст, ки барои зина ба зина ҳал гардидани вазифаҳои ба миён гузошташуда ва дар маҷмуъ ҳосил шудани тарҳи комили пажуҳиш мусоидат намуда метавонад. Бобу фаслҳои кор паҳдуҳои гуногуни мавзуъро фаро гирифта, дар алоқамандии мантиқӣ ба ҳамдигар қарор доранд.

Муаллиф ба таҳқиқи мавзуъ бо низоми муайяни илмӣ ва таҷрибавӣ муносибат намуда, ҷанбаҳои назариявӣ, омилҳои пайдоишу ташаккулп мавзуи мазкурро то андозае илман муайян кардааст.

Таҳқиқоти мазкур аз арзиши илмиву амалӣ ҳолӣ набуда, он дар забоншиносии тоҷик аввалин пажӯҳиши диссертатсионие мебошад, ки ба таҳқиқи масъалаҳои ташаккул ва рушди мавзуи мазкур аз нигоҳи таърихӣ ва тасвирий баҳшида шудааст.

Бо вучуди ин, дар диссертатсия баъзе камбудиҳои имлой-техникӣ, қалимасозӣ-грамматикӣ, услубӣ-нахвӣ ва робитавӣ-мавзуӣ ба назар мерасад, ки зикри он ва ба назар гирифтани он дар тақвияти маҳорат ва такмили равишҳои илмии кор бо мавод ва таҳлилу натиҷагириҳои диссертант айни муддао хоҳад буд.

Баъзе аз норасоиҳои имлой-техникӣ ва аломатҳои китобати матни диссертатсия аз ин қарор мебошанд;

1. Дар матни автореферат номи муҳаққиқони соҳаи забоншиносӣ дар ду шакл, ба монандӣ О. Faфуров, Faфуров O.F., ба назар расид, ки ислоҳ меҳоҳанд.

2. Ғалатҳои имлой (саҳ.2, 5, 7, 17, 23) ва китобатӣ (саҳ.4, 7, 15, 18, 21) дида мешавад, ки ислоҳи онҳо мувофиқи матлаб аст.

3. Дар автореферат ягон диаграмма ва ҷадвал истифода нашудааст, хуб мешуд ба воситаи технологияи нави иттилоотӣ дар қолаби дигар нишон дода шаванд.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки нуқсонҳои зикршуда ҷузъӣ ба шумор рафта, ҳусни умумиилмии корро паст намекунанд ва диссертатсияи Абдуев Эмом Субҳонович дар мавзуи «Лексикаи ғазалиёти Толиби Омулӣ», таҳқиқоти комил ва анҷомёфта маҳсуб меёбад. Диссертатсия аз рӯи шакл, муҳиммият, навғониҳои илмӣ ва аҳамияти пазариявию амалӣ ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби доданп дараҷа ва унвонҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукуматп Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021,

№267 тасдик гардидааст, чавобгү мебошад ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ сазовор мебошад.

Муқарриз:

Номзади илмҳои филологӣ, дотсент,
мунири кафедраи забони англисӣ
барои ихтисосҳои ҳамгирои Донишгоҳи байналмилалии
забонҳои хориҷии Тоҷикистон
ба номи Сотим Улуғзода *Садорат* Иматшоева Мунира Бандишоевна

Суроға: 734019, ш. Душанбе,
к. Муҳаммадиев 48/2

Суроғаи электронӣ: sadoratanglis@gmail.com
Тел: (+992) 93-700-04-37; (+992) 939554847

Имзои М.Б. Иматшоеваро тасдик мекнамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои маҳсуси

ДБЗХТ ба номи С.Улуғзода *Маджид* Юсурова Бибичон Фаниҷоновна

05.09.2023c.